

29.4.2003

1651/4/01

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Mirja Tamminen

TIEKUNNAN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMISEKSI TEHDYN VAATIMUKSEN KÄSITTELY TELAUTAKUNNASSA

A kertoi 8.6.2001 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa, ettei Kittilän kunnan tielautakunta ollut käsitellyt vaatimusta, jonka hän oli 14.6.2000 tehnyt lautakunnalle Y:n tiekunnan kokouksen päätöksen muuttamiseksi.

A pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan asian.

2
SELVITYS

- - -

3
RATKAISU

3.1
Tapahtumat

Y:n tiekunta hylkäsi 22.5.2000 pidetyssä kokouksessaan A:n vaatimuksen hänen tilansa tieyksiköiden muuttamisesta. A vaati 12.6.2000 päivätyssä, 14.6.2000 Kittilän kuntaan saapuneessa kirjelmässään tielautakuntaa tutkimaan tiekunnan päätöksen, koska A:n mukaan päätös loukkasi tieosakkaiden yhdenvertaisuutta. A perusteli tieyksiköiden muuttamista koskevaa vaatimustaan sillä, ettei hänellä ollut enää poroja, jotka olivat olleet hänelle määrättyjen tieyksiköiden perusteena.

Y:n tiekunta hylkäsi 14.6.2001 pidetyssä kokouksessaan toistamiseen A:n vaatimuksen hänen tieyksiköidensä muuttamisesta. A vaati 11.7.2001 päivätyssä ja kuntaan jätetyssä kirjelmässään tielautakuntaa tutkimaan myös tämän tiekunnan päätöksen.

Kittilän kunnan tielautakuntana toimiva tekninen lautakunta käsitteli 31.8.2001 toimituksessaan A:n 12.6.2000 ja 11.7.2001 päivätyt vaatimukset. Tekninen lautakunta muutti päätöksellään 11.9.2001 tiekunnan päätöstä ja alensi A:n tilan tieyksiköt 2610 tieyksiköstä 1305 tieyksikköön.

A valitti teknisen lautakunnan päätöksestä maoikeutena toimivaan Rovaniemen käräjäoikeuteen. Käräjäoikeus kumosi 5.11.2002 teknisen lautakunnan päätöksen kokonaisuudessaan ja palautti asian tielautakunnan

toimitukseen uudelleen käsiteltäväksi, koska teknisen lautakunnan päätöstä ei ollut perusteltu hallintomenettelylain 24 §:n mukaisesti.

3.2

Oikeudellinen arviointi

3.2.1

Oikeusohjeet

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Yksityisistä teistä annetun lain 52 §:n 1 momentissa (1079/2000) on säädetty asioista, joista kunnan tielautakunnan on päätettävä, jos kysymys on ennestään olevasta tiestä ja jolleivät asianosaiset ole heidän määrättävissään olevasta asiasta voineet sopia taikka jollei asiaa ole yksityisistä teistä annetun lain mukaan ratkaistava maanmittausviranomaisen pitämässä tietoimituksessa.

Yksityisistä teistä annetun lain 52 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan tielautakunnan on päätettävä asioista, jotka tieosakkaat 70 §:n nojalla saattavat tielautakunnan ratkaistaviksi. Lain 70 §:n 1 momentin mukaan tieosakkaalla on oikeus saattaa asia tielautakunnan ratkaistavaksi, jos hän katsoo, ettei tiekunnan kokouksen päätöstä ole tehty laillisessa järjestyksessä tai ettei se muutoin ole lain mukainen taikka että päätös loukkaa hänen oikeuttaan tai tieosakkaiden yhdenvertaisuutta.

Yksityisistä teistä annetun lain 53 §:n 2 momentin (1079/2000) mukaan tielautakunnan tämän lain mukaan päätettäviksi kuuluvat asiat käsitellään ja ratkaistaan tielautakunnan toimituksessa.

Yksityisistä teistä annetun lain 55 §:n (1019/1993) mukaan tielautakunnan tämän lain mukaan antamaan päätökseen haetaan muutosta maa- ja metsäoikeudelta valittamalla.

3.2.2

Kannanotto

Tekninen lautakunta käsiteli Valkaman 14.6.2000 tekemän vaatimuksen tielautakunnan toimituksessa 31.8.2001. Tekninen lautakunta on oikeusasiamiehelle antamassaan selvityksessä perustellut vaatimuksen käsittelemistä vasta tuolloin sillä, että asiassa oli tavoitteena saada aikaan sovinto A:n ja Y:n tiekunnan välille ilman tielautakunnan toimitusta. Sovintoa ei kuitenkaan syntynyt, kun tiekunta hylkäsi uudelleen 14.6.2001 kokouksessaan A:n vaatimuksen tieyksiköiden muuttamisesta. Lautakunnan mukaan kunnan tekninen osasto oli tehnyt poikkeuksellisen paljon työtä sovinnon aikaan saamiseksi.

Tekninen lautakunta on kertonut, että se on pyrkinyt ensisijaisesti sovitteluun tieriidat osapuolten välillä. Lautakunnan mukaan tässä oli onnistuttu vuosien aikana varsin hyvin.

Yksityisistä teistä annetussa laissa ei ole säännöksiä lain 70 §:n mukaan tielautakunnan käsiteltäväksi saatetun asian sovittelusta. Pidän sinänsä suotavana, että tielautakunnan toimitusta valmisteltaessa tai lautakunnan toimituskokouksessa selvitetään, onko asiassa sovinnolle edellytyksiä. Mielestäni teknisen lautakunnan pyrkimyksessä aikaan asiassa sovintoratkaisu osapuolten välillä ei kuitenkaan oikeuttanut lautakuntaa viivyttämään noin vuodella asian käsittelyn aloittamista tielautakunnan toimituksessa. Totean lisäksi, ettei tielautakunnan käsiteltäväksi saatettua asiaa voida jättää käsittelemättä sillä perusteella, että tiekunta ilmoittaa käsittelevänsä asian uudestaan kokouksessaan, ellei menettelyyn ole asian tielautakunnan käsiteltäväksi saattaneen tieosakkaan nimenomaista suostumusta.

Pidän teknisen lautakunnan menettelyä virheellisenä. Tieosakkaan oikeusturva vaatii, että hän saa yksityistä teistä annetun lain 70 §:n mukaisesti tielautakunnan käsiteltäväksi saattamaansa asiaan joutuisasti valituskelpoisen päätöksen.

Menettelyn moitittavuutta arvioidessani olen kuitenkin ottanut huomioon, että teknisellä lautakunnalla saattoi olla aihetta olettaa asiassa menetellyn A:n hyväksymällä tavalla.

3.3 Toimenpiteet

Saatan käsitykseni Kittilän teknisen lautakunnan virheellisestä menettelystä teknisen lautakunnan sekä kunnaninsinööri B:n ja insinööri C:n tietoon. Samalla kiinnitän teknisen lautakunnan sekä B:n ja C:n huomiota yksityisistä teistä annetun lain 70 §:n mukaisten vaatimusten perustuslain 21 §:n mukaiseen käsittelyyn. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen vastauksestani tekniselle lautakunnalle, B:lle ja C:lle.

Kirjoituksen liite palautetaan ohessa.